

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előzetesek és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre --- 24 kor.
Félévre --- 12
Negyedévre --- 6
Egy óra --- 2
Egyes szám ára 8

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadt... Azonkívül az összes... irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 119. szám.

Szombat május 23.

A tisztí fizetések.

- Politikai munkatársunktól -

Budapest, május 23.

A legutóbbi bécsi közös minisztertanács eredménye, mint ismeretes, az, hogy a kormányok a tisztí fizetés emelésére és a legénység anyagi helyzetének javítására nézve megegyeztek. E szerint a tisztí fizetésemelés a hadügyi kormányzat részéről prelimitált teljes összegben veendő föl az 1909. évi közös kiadások előirányzatába és a legénység anyagi helyzetének javítására (tudniillik az élelmezés javítására, a zsold emelésére és hasonlókra) hét millió korona ajánló meg. Ebből három és fél millió korona az 1909. évi közös költségelőirányzatba, a hét millió korona teljes összeg pedig az 1910-ikibe veendő föl. A tisztí fizetés javítása ez év október 1-éig visszahatólag lép életbe. Azonkívül már a folyó évben 500.000 korona a legénység élelmezésének javítására fordítandó. Ezt, valamint a tisztí fizetések ez év utolsó negyedére való javításának fedezésére szükséges összeget a közös szükséglet póthitele útján fogják kérni. A delegációk egybehívásának időpontjára nézve még nem jött létre megegyezés, úgy, hogy ez irányban további tárgyalás szükséges.

E szerint a bécsi tanácskozás megegyezésre vezetett s a katonatisztek fizetésrendezésének érdembeli kérdései tekintetében egyetértő megállapodás jött létre.

Csak az a kérdés maradt függőben, hogy mikor üljenek össze a delegációk, ősszel vagy még most a nyári szünet előtt.

Alig lehet kétséges, hogy a döntés úgy fog szólni, hogy a delegációk ülészaka őszre marad. Ezt kívánja a magyar kormány, mely nem engedhetett az osztrák diktátori kísérleteknek, nem járulhatott

hozzá ahhoz, hogy a magyar delegációnak az osztrák pártok parancsot osztagassanak.

Igy végre az osztrák kormány kénytelen volt elejteni azt a követelését, hogy a fizetésemelésnek ez év három negyedére legyen visszaható ereje. Amennyiben a delegációk meg fogják szavazni a fizetésemelést, annak csak ez év három utolsó hónapjára lehet visszaható erőt adni.

Az állásfoglalás kétségtelenül a magyar kormány szempontjának az érvényesülésére vezetett. A fizetésemelés szükséges voltát a magyar kormány elejétől fogva elismerte és az állhatatosságával meghiúsította azt az osztrák intrikát, mely ebben a kérdésben a magyar delegáció tekintélyét akarta alul keríteni.

A delegációk határidejének kérdése még az egyedüli kritikus pont s az már eddig is odavezetett, hogy Aehrenthal és Schönaich közös miniszterek az osztrák pártoknak tett ígéreteik beváltásának meghiúsulása miatt beadták lemondásukat. Persze ezt a király nem fogja elfogadni s a válság ebben a pontban is megfelelő megoldásra jut majd, úgy, hogy a kérdés minden irányban rendezve lesz.

Meghívó.

A torontálmegyei községi és körjegyzők egyesületének folyó évi május hó 6. napján tartott közgyűlése VII. pont alatt kelt határozatával az egyleti elnök által kidolgozott jegyzői nyugdíj alapszabálytervezet tanulmányozására kiküldött bizottság Nagybeeskereken a Rózsa szálloda 11. számú termében folyó évi május hó 28. napjának d. e. 9 órájkor ülést tart.

Erre Kiss István m. kir. p. ü. számtanácsos urat, az egylet tisztikarát és a megválasztott bizottsági tagokat tisztelettel meghívjuk.

Kelt Grabácson, 1908. évi május hó 11-én.

Forster Imre s. k.,
egyleti főjegyző.

Vihely Géza s. k.,
egyleti elnök.

A nagybeeskereki tisztai ármentesítő-társulat közgyűlése.

- Saját tudósítónktól. -

május 23.

A nagybeeskereki tisztai ármentesítő-társulat tegnap délután tartotta Nagybeeskereken a társulat székházában dr. Pap Géza társ. elnök elnöklése alatt rendes tavaszi közgyűlést, amelyen jelen voltak: Fitz Gyula kir. főmérnök miniszteri megbízott, dr. Milloss Aurél kincstári ügyész, Lowieser Imre központi főszolgabíró, dr. Anna Ernő. Kéler Ákos th. m. főügyész, ifj. Bobor Gyula, Pap Ernő nagybirtokosok, Sók Ignác muzsljai plébános, Meggyessy Cézár, Molnár János, Kvaacsák Nándor községi jegyzők és az ártéri községek számos képviselői, Kluge Károly igazgató főmérnök és Nikolits Bogdán helyettes igazgató mint jegyzőkönyvvezető.

A közgyűlésen tudomásul vették a társulat 1907. évi állapotáról és működéséről vonatkozó igazgatósági jelentést, a társulat 1907. évi vagyonmérlegét és zárszámadásait, valamint e zárszámadások felülvizsgálatára kiküldött bizottság jelentését, melynek alapján felelős számadóknak a felmentvényt megadták. Továbbá tudomásul vették a földmívelésügyi miniszter leiratát a társulat 1908. évi költségelőirányzatának jóváhagyása, a társ. védtöltés veszélyeztetett szakaszának belezése, a majorok és kültek mikénti megterhelhetése, a társ. alapszabályok szükséges módosítása, a társ. új gátvédelmi szabályzatának jóváhagyása és a visszabályozási járulékok kezelése tárgyában.

Tárgyalás alá vették azután a m. kir. országos vízépítési igazgatóság kis tanácsának a társ. védtöltésmentli szivattyú-telepek mikénti biztosításáról szóló jegyzőkönyvét, az aradáci és erzsébetlaki szivattyú-telepeknél végzett biztosítási munkálatok költségeinek mikénti viselését, Torontálmegye alispánjának átiratait, az aradaczsabályai utvonalba eső töltés szakasz közlekedési ut gyanánt való kiépítéséről és az écskai

A „TORONTÁL“ tárcája.

A filozófus.

Julot özvegygé lett. Bizalmas társaságát meghívta magához St. Denis-uti pompás palotájába, de mielőtt az estélyhez készült volna, meglátogatta a filozófust.

Mélységes csodálattal nézte ezt az embert, akit mesterének, sőt ideáljának tekintett.

A filozófus nem szereti az asszonyokat. Nem kell azt hinni, hogy valami antik, sokratesi elv és izlés miatt, nem; a szerelem egyáltalán nem létezett reá nézve.

A filozófus egy lugasban fogadta, az volt a nyári tanyája. Páris nem hagyta el soha, hanem egy kis kertes pavillont szerzett. A földön ült, keresztbefont lábakkal és gondolkozott.

Julot eszengetés nélkül lépett hozzá s megállott mögötte.

— Jó napot, öreg.

— Jó napot, fiacskám.

Hosszu esend. Julot megszólal:

— Özveggy vagyok.

Láng lobbant fel a filozófus szemében.

— Megesalt.

— Nem; elhagyott. Nincs már kedvem semmihez.

— Asszonyhoz illő.

— Lehet, de szeretem még most is.

— Örült.

— Könnyű neked, öregem, te sohasem szeretted.

— Azt hiszed?

— Asszonyt! Azért mondasz örültnek.

— Sőt nagyon is szerettem.

— Te?

— Igen, én... nem hiszed?

— Meglep.

— Nos, nyisd ki a füled és érts meg.

Julot leült egy kis zsámolyra s fejét kezébe hajította.

— Beszélj, öregem.

— Régen volt már, akkor még nem voltam filozófus, nem, akkor még... de hisz ez fölösleges: a mult meghalt, ne ássuk föl. Egy éjszaka, hogy hazatértem a körből...

— Nos.

— Két óra lehetett, reggel, egy nőt vettem észre, akit egy férfi követett; szinte futottak, a nő csaknem menekült hozzám, amint meglátott és segélyt várt tőlem. A férfi elérte. Közbeléptem. Erőszakoskodott. Ez az asszony az övé. Ha nem hagynom békén, agyonüt.

— Joga volt rá, ha a férje volt.

— Szóbeli szó lett s rám rohant. A nyomorult pörül járt; hamar észrevette, hogy én vagyok a fal felől s nem oldhatott kerekét, míg én egy fogással ki nem esavartam belőle a lelket.

— Ismerem azt a fogást.

— Az asszony a közelben volt. Halálsápadtan állt a járdán. Egy éjjeli esavargó fiakker közeledett. Atöleltem a szerencsétlent, beültettem és magamhoz vittem.

— Nagyszerű.

— Nem éppen. Ettől a naptól kezdődik a nyomorúságom. Suzette, az árva, munkásleány volt. Vidékre való. Megegett. Ott még nagyra vannak a becsülettel, neki pusztulnia kellett hazulról. Valami párisi ur fényes ígéreteket tett neki, hogy szolgálatába fogadja. Kapott rajta. Feljött vele s így kiderült, hogy csak egy éjszakra van rá szüksége. Valami külvárosi kis szállodába vitte, ahol brutálisan tudtára adta, mit akar.

— Értelek, öreg.

— A gyermek, mert csak gyermek volt, alig tizenhat éves, ellenállott, menekülni akart, ő volt a gyöngébb. Mikor a gazember napokig kitombolta magát a kéjben, arra akarta kényszeríteni, hogy dolgozzék, neki, úgy.

— Hm.

— Kihozta az utcára s rá akarta birni, hogy árulja magát. Ekkor találokztak velem. Suzette a világ legbajosabb teremtese volt, magamhoz vettem s esküszöm, minden rossz szándék nélkül. Hat hét mulva megbetegedett. A doktor, jó barátom, féltette az életét is. Valóságos önfeláldozással ápoltam; neki szenteltem magam. Az anya nem virraszthat jobban gyermeke fölött.

Hosszu betegsége alatt erős elhatározás érelődött meg bennem.

— Félni kezdek, öreg.

Ujdonságok a nyári idényre:

napernyők, kalapvirágok, harisnyák, gyermektrikók, fürdőcikkék, gyermek batisztfekőtök. * Játékszerkiállítás.

BENÓ TESTVÉREK

358-15.9

ezelőtt Kokits A. F., divat- és rövidárkereskedés „a pillangóhoz“.

NAGYBEESKEREK.

Alapítottatott 1870.

Telefon 201 sz.

hidnál létesítendő uttöltésre vonatkozó átiratait, a fehértói zsilip kezelésére vonatkozó szabályzat, az ármentesítő társulatok közös nyugdíj-intézetének átiratát a társulati gátörök és szolgák nagyobb nyugdíj-igényben való részvételére tárgyában.

Végül elhatározták, hogy a társ. védtöltés kiépítésére vonatkozó műszaki tervezet némi módosítással jóváhagyás végett a földművelésügyi miniszteriumhoz felterjesztessék és ahhoz felterjesztés intéztesse az iránt, hogy a Tiszatorokon alól tervbe vett nagyobb szabályozási munkák mihamarább létesíttessenek. Egyéb kisebb jelentőségű kérvények elintézése után a gyűlés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 6 1/2 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 7/45 óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Május 24. Országos vásár.

Május 24. Megyei tüzoltószövetség közgyűlése.

Május 24. Gutenberg Pál előadása a szőlőmunkáról.

Május 28. Jéggyökér ülése.

Junius 15. Közig. bizottság ülése.

Keresztjaro napok. Ósrégi szép szokása a katolikus egyháznak, hogy az Áldozó-csütörtök előtti három napot, hétfőt, keddet és szerdát imádságba merülve tölti. A hívők sokasága könyörögve jár egyik templomból a másikba, esdve a Mindenható áldásáért. E magasztos ájtatosság onnan ered, hogy az ötödik században, 469 táján, Franciaországot számos elemi csapás sújtotta. Mindenki az Úr akaratát látta e csapásokban érvényesülni s Vienne szent életű püspöke három napi bűjtőt és közjátatosságot rendelt el az Ur kiengesztelésére. Ez ájtatosságokat a jámbor püspök maga vezette. És a haragvó Ur ismét áldásával fordult az ő népe felé. Ennek az eseménynek csakhamar híre futott az egész keresztény világon s a közjátatosságok elterjedtek. A „Keresztjaro” nevet onnan nyerték a napok, hogy faluhelyen nem lévén több templom, rendszeren a határban álló keresztthez vonultak körmenettel.

Nagybecskerekén is a szokásos áhitattal tartják meg a keresztjaro napokat, amelyeknek

— Csöndesen. Szuzette meggyógyult s lábadozása alatt megértettem, hogy szerelmes vagyok belé. Igen, halálisan megszerettem kedves kis betegemet s mikor visszatért szépsége, tudtam, hogy olthatlan, örökös szenvedély van bennem.

Mikor meggyógyult, elmondtam szerelmemet és följajlottam, legyen a nőm.

— Hogyan, marquise?

— Az! Elfeledtem multját, megbocsátottam az egész életét, nekem érintetlen és ártatlan volt.

Suzette eleinte ellenkezett. Nemes szerénysége még jobban elragadott s könyörgéseimre végtére is beleegyezett. Hinni sem mert a boldogságban, ami érte. Mindene voltam, megmentője, istene.

— Hiszem.

— Eh, mit, három hónapra egybekelésünk után Suzette megszokott a doktorral, a barátommal, aki gyógyította.

— Ah... a kicsike.

— Hallo, érted? Fölszarvazott engem, aki kiemeltam a pocsolóyából, megmentettem a haláltól: három hónap mulva, hogy meggyógyítottam, fölszarvazott.

— Es te mit tettél, szegény barátom?

— Tudom is én: elutaztam, hogy feledjek; eldobtam szerencsémét; azzá lettem, aminek ismersz... és nem tudom feledni soha, soha...

J. Lecocq.

elseje hétfőn lesz. Ez alkalommal a körmenet a helybeli főgimnázium templomába fog vonulni, kedden pedig a zárdába és végül szerdán a temetőbe indul a körmenet.

— **Miniszteri biztosok a kereskedelmi érettségijénél.** A kereskedelmi m. kir. miniszter az 1908. évi érettségi vizsgálatokra a nagybecskereki felső kereskedelmi iskolához Nesnera Aladár felső ipariskolai igazgatót, a pancsovai felső kereskedelmi iskolához pedig Mága János temesvári keresk. és iparkamarai titkárt küldte ki miniszteri biztosi minőségben.

— **A májusi ájtatosságok.** Holnap este a róm. kath. plébánia templomban megtartandó májusi ájtatosságban újra megkezdik a magyar szentbeszédnek sorozatát, amelyek május hó végéig fognak tartani. A holnapi májusi ájtatosságban Signorina Piacentini és Signor Guasco, az olasz operatársulat kiváló tagjai énekelődással fogják emelni az ájtatosságot és így követni fogják Signorina Govoni példáját, aki „Cavalleria rusticana” intermezzójának előadásával már csütörtökön is közreműködött az istentiszteleten.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. földművelési miniszter a torontálvármegyei gazdasági egyesület fiókját képező magyarszentmártoni gazdasági alapszabályait jóváhagyta.

— **Árva és iparülés.** A városi tanács ma dr. Perisics Zoltán elnöke alatt árvaülést tartott. A reakövetkező iparülésen pedig Mosorinszky Szvetozár és Kozlovaeski György fűszerüzletre és iskolai könyv- valamint tanszerkereskedésre kaptak iparigazolványt.

— **Állami kedvezmény.** A m. kir. földművelési miniszter a pénzügyi és kereskedelmi miniszterek egyetértőleg Zombori Rónay Ernő pálinkaháza-majori mezőgazdasági szeszfeldéje részére az 1899. évi XLIX. t.-c.-ben meghatározott állami kedvezményeket meghosszabbította.

— **Előadás a szőlőmunkáról.** Említettük már, hogy a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület meghívására Gutenberg Pál, a kézimunkára nevelő országos egyesület igazgatója május 24-ikén Budapestről Nagybecskerekre jön s itt a vármegyei ház nagytermében délelőtt 11 órakor előadást tart a szőlőmunkáról. A nagyfontosságú előadás programja a következő:

Hogyan iskolázzuk a magyart termelő erejében. 1. A magyar nemzet gazdasági érvényesülése. 2. Szorgalmunk gyümölcsei itthon és külföldön. 3. Termelő képességünk fokozása technikai nevelés útján. 4. Mit művelnek e téren nyugot-európai nemzetek. 5. Hogyan fejlesztik az angolok és amerikaiak a nemzet ifju generációját technikai disciplina útján. 6. A nép széles rétegeinek technikai nevelését hogyan oldjuk meg a magyar iskola útján. 7. Tanító-tanfolyam Nagybecskerekén.

Kivánatos volna, hogy a tanulságos előadásra a nagyközönség minél számosabban eljönne.

— **Gondnoksági ülés.** A nagybecskereki áll. elemi iskolai gondnokság és ovoda felügyelőbizottság a hó 25-én, azaz hétfőn délután 4 órakor ülést tart a központi állami iskola termében. Ugyanekkor fog ülést tartani az iparos tanoncskola-bizottság is.

— **A rabok oktatása.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület tudvaleg tervbe vette, hogy a nagybecskereki fogházban levő rabokat a magyar írásban, olvasásban, továbbá számolásban s azonkívül más közhasznú ismeretekre rendszeresen oktatni fogja. A kulturegyesület ez irányban fölterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez s fölterjesztésében egyúttal a rabok oktatásának országossá tételét is kérte. Az igazságügyminiszter most leiratot intézett a nagybecskereki kir. ügyészséghez, amelyben tudatja, hogy a rabok oktatását engedélyezi. Az igazságügyminiszter elhatározásáról a kir. ügyészség a következő átiratban értesítette a kulturegyesületet:

A letartóztatási intézetben levő foglyok oktatása ügyében a m. kir. igazságügyminiszter urhoz benyújtott kérvényére értesitem a tekintetes igazgatóságot, hogy a kir. igazságügyi miniszter ur f. évi május hó 7-én 1908. B. a. 1542/2. sz. alatt kelt leirata szerint — beadványa tartalmát fontolóra vevén — az abban javasolt oktatásnak

próbaképen a nagybecskereki fogházban való meghonosítását a kir. kincstár minden megterhelése nélkül engedélyezte. Az itt elérendő engedmények alapján fogja eldönteni, hogy az egyesület által propagált eszmét mennyiben karolja fel s mily mértékben hozzon annak megvalósítására tárcája hiteléből anyagi áldozatokat.

Értesitem egyúttal, hogy a kir. törvényszéki fogház a jövő héten fog az új épületbe áthelyeztetni s így a javasolt oktatás már f. évi június hó elején megkezdhető.

Nagybecskerek, 1908. május 20-án.

A kir. ügyészség vezetője,

Konyovits,

kir. ügyész.

— **Csernoch püspök pasztorlevele.** Magyar Pál pápai kamarásplébános, holnap délelőtt 10 órakor a plébánia-templomban folytatódólagosan magyar nyelven fogja felolvasni Csernoch püspök székhelyi pasztorlevelét.

— **Előadás a londoni magyar kiállításról.** Jeleztük, hogy Molnár Ákos orsz. képviselő holnap vasárnap Nagybecskerekre érkezik s itt a Lloyd-társulat helyiségeiben d. u. 6 órakor előadást tart a londoni magyar kiállításról. A képviselő felolvasását a londoni magyar kiállításról és annak hazánkra való nemzetgazdasági vonatkozásairól „Magyar világ Londonban” címmel tartja meg. Szól magyar termelvényeinknek világpiacon való szerepeltetéséről: az angol üzleti és társadalmi életéről, a londoni magyar kiállításról és arról, hogy mily hasznot merithet magának az egyes és mit az állam ebből a kiállításból? Ezenkívül megjelöli az utakat és módokat, hogyan lehet legelőnyösebben és legcélszerűbben Angliába jutni és komoly tanulmányt csinálnia mindenkinek ezen kiállítás kapcsán.

— **Csipekiállítás Nagybecskerekén.** A helybeli csipektanfolyam a megyeház dísztermében f. hó 31-től június hó 6-ig csipekiállítást rendez. A kiállítás védnöke Botka Beláné főispánné lesz. A növendékek munkái mellett két érdekes csoport lesz bemutatva. Az egyik csoport az ország különböző részein divó női kézimunkák változatos fajait, a másik megyénk büszkeségét, a melencei aranyhímzés, fehérhímzés és horgolás remekét fogja tartalmazni.

— **Orbán napja.** Hétfőn következik az utolsó fagyos szent: Orbán. A néphagyomány ezt tartja a legveszedelmesebbnek a fagyos szentek közt. Ugy mondják, hogy még egy esztendőben sem mult el kártevés nélkül. Ha az első három szent nem okozott bajt, akkor Orbán pótolta mulasztásukat, ha kárt csináltak, akkor Orbán ráduplázott. Az idén a három szent nem csinált semmi kárt s fagy helyett kánikulát hozott, amely azóta is állandóan izzaszt bennünket. Felő, hogy Orbán ezért nagyon mérges lesz s ha másképp jeget nem hozhat, hát a magasságból zudítja ránk. A levegő legalább nagyon terhes ilyesfajta égháborúság jeleitől. Reméljük és kívánjuk, hogy Orbán egyszer rácáfolt rossz híre s úgy, mint három társa, semmi bajt sem okoz.

A róm. kath. egyház Orbán napján körmeneteket szokott tartani, az idén azonban Orbán a keresztjaro napokra esik, tehát a körmenetet ma tartotta meg. Ez alkalommal a körmenet Lengyel István segédlelkész vezetésével, a bégaparti vasúti állomás mögött álló keresztthez vonult, ahol ősi szokás szerint a szőlőket megáldották.

— **Az óbessenyői országos vásár.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Torontálvármegye területéhez tartozó Óbessenyő községben minden év május 16-ikára és október 15-ikére eső országos vásárok eszentül állandóan minden év május 15-ikét és október 16-ikét megelőző szombaton, vagy ha a fentemlített határnapok szombatra esnek, úgy ezeken a napokon tartassanak meg.

— **Az országos vásár.** Ma volt a nagybecskereki országos vásárnak harmadik napja, amelyen körülbelül 3000 lovat hajtottak fel. A kereslet ismét igen gyenge volt, amennyiben csak 250 lo cserélt gazdát. Holnap lesz a vásárnak utolsó napja, amelyen úgy a lóvásárt, mint a kirakó vásárt folytatják.

Mindenki használja ki a kedvező alkalmat, a meddig a készlet tart.

Fiu öltönyök 4 K.-tól kezdve
Fiu felöltő 8 „ „

Női- és leány-raglan és felső kabát 5 koronától kezdve
Uri- és leány-kimono és gallér . . 8 „ „

Uri öltönyök 15 K.-tól kezdve
Uri felöltő 15 „ „

a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Telefon 141.

KOVÁCS GEDEON

angol szabó-műhely.

Telefon 141.

A zombolyai kulturstély jövedelme. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület zombolyai kulturstélyének a kiváló erkölcsi sikeren kívül szép anyagi eredménye is volt. Főris József főszolgabíró ugyanis ma megküldötte az estély tiszta jövedelmét, amely szerint a zombolyai kulturstély 158 kor. 80 fillért jövedelmezett a kulturregysületnek. A szép anyagi eredmény is a zombolyai rendezők lelkes fáradozását dicséri.

Kérelem. Azon tisztelt gazdákat, kiknek az ideai vetésnél alkalmuk volt az időkülönbséget az impregnált és a nem impregnált takarmányrépamag kikelése között megfigyelni, felkérjük, sziveskedjenek eziránti tapasztalataikat, akár honnan szerezték is be a nem impregnált répamagot, közvetlenül Mauthner Ödön magkereskedésével, Budapest, Rottenbiller-utca 33. közölni. Miután az ideai pontos megfigyelésekre a Mauthner-cégnek ugy a tiszta igazság, mint a közérdek szempontjából szüksége van, nagyon kéri, előzetes köszönetének hálás kifejezése mellett, a tényleges adatokat 8 nap alatt, akár levelezőapon is, vele tudatni.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kosztics Csedomir, gk. napszamos és Gruics Katalin gk. — Bojanics Sandor, gk. napszamos és Martinov Katalin gk. Brenner Mihály, rk. csapos és Bäder Erzsébet rk. Napholtz Jenő, rk. gyáros és Wachtel Irén rk. **Születések:** Tyuresin Radivoj, gk. napszamos, fia. — Waltrich János, polg. isk. tanár, leánya. — Zsivkov György, gk. pásztor, leánya. Voinák István, rk. napszamos, fia. — Velijanovic Péter, gk. szabó, leánya. — Fujtorics István, rk. napszamos, leánya.

Halálozások: Baranyi Ferenc, rk. 10 napos, göresök. — Drzsan Anna, gk. 21 éves, hashartyagyulladás. — Markov Tivadar, gk. 75 éves városi szegény, aggkór. — Johum Anna, rk. 21 napos, göresök. — Radovanesev Amália, gk. 7 hónapos, göresök. — Kosztics Eutin, gk. 58 éves napszamos, gutaütés. — Ozv. Rosuly István, gk. 60 éves, billentyük elégtelensége. — Tarr Erzsébet, ag. ev. 2 éves, tüdőlob.

Irodalom, művészet.

* **Faust.** Az olasz opera-társulat ma este tartja utolsóelőtti előadását nálunk. Ez alkalommal Gounod nagystilű operáját, a Faustot adják elő az olaszok s az eddigi kiváló előadások után itélve a ma esti előadás is elsőrangú műelvezetet ígér s mindenestre megérdemli a közönség legszélesebb körű érdeklődését.

* **Az Arany János társaságból.** A temesvári Arany János Társaság tegnap délután Szentkláray Jenő dr. elnöklele alatt zárt ülést tartott, melyen jegyzőkönyvileg megörökítették az elhunyt Erdélyi Károly dr. tiszteleti és Löwy Mór dr. rendes tag emlékét. Az e havi nyilvános felolvasó ülést szombatra, május hó 30-ra tűzték ki. Nagy örömmel értesült a társaság arról, hogy a Brocky-album kiadásának ügye igen kedvezően áll. A Brocky-album valószínűleg még ez évben meg fog jelenni és minden tekintetben elsőrangú diszmu lesz, méltó a temesvári születésű, világhírű nagy festőművész emlékéhez. Azután több kisebb folyó ügyet intéztek el.

Heti rovat.

— május 23.

Régi és immár porladó költők lágy dalai szerint május hava, a szerelem gyönyörű ideje. A régi költők és az ő porladó dalaiik mindannyiszor az eszembe jutnak, amikor az eszembe semmi más nem jut és amikor nyári éjszakákon nyakamba veszem ezt a várost, hogy az éjszaka átlátszó leple alatt gyöngéd szerelmi liaison-t folytassak a kisvárosi hangulatokkal. A néma hold huncut kacérkodást üz a Béga hullámaival és nászajándékként gyönyörű fénytakarót borít rá. A csillagok versenyt égnék az utcai villamos körtékkel és a buresellákon merengő hajós nyafogó harmonikaszó szárnyain küldi fel elismerését a csillagoknak. Nyulánk regatta-csónakok himbálóznak a vizen és az alvó öreg hajót tövével, mintegy az oltalmuk alatt, elhízott ladikokat cirógat a fel-felesapó fürge vizhullám. Mindennek a májushoz semmi köze, mert ha a természet eme gyöngéd megnyilvánulását az elkopott minta szerint szerelemnek is nevezzük, a jó, öreg természet szenilis érzelmi készsége a többi nyári hónapokban sem lazul meg, amint

azt a legújabb lírai költők igen régi dalai ekklatásan bizonyítják.

Aki azonban a május havának szerelmet gerjesztő erejét a maga imponáló nagyságában óhajta megismerni, ne keresse azt sem a vizen, sem a magas égen. Tessék leszállni a képzelet paripájáról és tessék nyugodtan végigsétálni a kisváros felhomályba takart utcáin. Minden kis kapuba — ahogy a népdal, oly szépen kezdi — egy-egy virág hajtja le fejét, egy-egy bakára, vagy pedig fordítva. Megkapó idillek színhelye egy ilyen kis kapu és ha ezt a rovatot leányok nem olvasnák, a katonák szerelmi szenvedélyeiket a végsőkig is felvinnék. Így azonban a szerelmesek csak csókokat váltanak és egymást, az alanyi költők finom utmutatása szerint, lágyan átölelik és valóban nem én tehetek róla, ha a nyájas olvasó a bajonetről és portünderről szóló e kedves és a zsenge fiataliságnak szánt mesét így nem hajlandó akeptálni. Ezek az utcán ragyogó szerelmek, lebonnyolításuknak őszinte és nyílt módjával, ezek a kóborló érzelmi lények karakterisztikus jelenségei a kisváros éjjeli életének. Ők őrzik az éjszakát és az éjszaka — hátából — őket is őrzi. A csillagokon kívül csak egy-két cirkáló esendőr gardirozza szegényeket, de sohasem szabad elfelejtetni, hogy a esendőrnek is kard lóg az oldalán, a kard pedig ősi lovagi jelvénye a férfunak. Így aztán olykor csak a csillagok vigyáznak az almáinkra, amiből az következik, hogy mégis csak igaza van a lírai dalnoknak, aki szép szerelmes éjszakákon felsóhajt — a csillagokra.

Aki azonban nem lírai költő és akinek polgári ekzisztenciáját eddig ki nem kezdték a lángoló dalok, az nem nézi a születése óta megszokott és azonfelül unalmas csillagokat, hanem nézi — például a mozit. A mozit többen nézik, sőt a mozit sokan nézik. A mozi helyben kultúr-szükségletté vált. Komoly családapák és megöszült anyák zárandokolnak el apró gyermekeik csapatával igen sűrűn a moziba és forró lelkesedéssel nézik az elsőrangú lepedő-dramákat és villamos viceket, amelyeknek nyomán égő sóhaj vagy pedig harsány nevetés támad a nézőtérben. Igen, a mozi-direktor játszik a sziveinken, igen, a mozi-direktor nagy pszichológus. A „harangozó leánya” idők folyamán a mi legkedvesebb barát-nőnk lett, a harangozó leánya egyszerűen — ami Márkus Emmánk. És ehez a szerencsétlen leányzóhoz hozzácsatlakozik a szimpatikus hő-sők és hősnők egész tömege, akik mindannyian a szívükhöz nőttek, akiket szeretünk, csodálunk és bámulunk. Ki hitte volna, hogy az egész szükséges irodalom valamikor egy kis lepedőre fog elférni és hogy Edison, vagy más amerikai feltaláló lesz az irodalom öreg-apja?! A villamos irodalom bámulatosan rövid idő alatt meghódította a lelkeket, a lomha írótolat immár sutba lehet dojni és aki gondolatait elektromos áramba nem tudja bekapcsolni, az mondjon le az alkotás gyönyörűségéről. El a moziba, ahol hálás a nép, ahol remek pompában virul a művészet, szárnyat ölt a tudomány, diadalt ül a demokrácia és hová elmegy a Berta — mert kulturlény. És ha Boda Dezső százszor is kijelenti, hogy a mozi mégse színház, mi a Galilei tudományos makacságával válaszoljuk: „Mégis színház a mozi!”

Ezek után egyszerűen csak konstatom, hogy az olaszok vendégszereplése alkalmával a közönség a moziban volt.

Ennek a szomorú életnek mindenféle sötét tragédiáját villamos gépek segítségével és a filléreink árán élvezzük meg, pedig maga az élet is örökké zakatoló gép, amely eleven és megrázó drámákat mutat napról-napra, óráról-óra. Egy fiatal gyerekről szól ezuttal a szomorú nóta, aki a tizenkilenc éves minden szépségével, tapasztalatlan lelke minden színes álmával a sirba dobtta magát. A gyászos eset oka gyanánt amerikai párbajt említenek és így az öngyilkosság gondolatába a gyilkosság fogalma kapcsolódik bele. Ennek a vandalizmusnak a mai társadalom szemében még mindig van mentsége, holott e rut szerencsés-játék a legnagyobb téttel: az emberi élettel folyik. A mai társadalom gyermeke ez a szerencsétlen ifju, akivel eddig csak játszott az élet és aki az életet is játéknak véve, egy-kettőre, könnyelműen, mint egy értéktelen rongyot, el-

dobta magától. Az életre kell nevelni a gyermeket, mondják a józanok és a józan társadalom a halálra neveli őket. De a halottak vádját nem érti meg a társadalom, ez a mi mostohaszülőnk, akit mi akarunk javítani és nevelni, holott öröktől fogva az nevel bennünket, a maga hatalmas erejével a maga természetéhez.

A lefolyt hétnek ez volt egyetlen szenzációja, de hasonlóktól mentesen minket az isten!

— odi.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma váratlanul szünethez jutott. A függetlenségi pártban ugyanis híre ment, hogy a honvédelmi tárca költségvetésének keretében betérjesztik a honvédtisztek fizetésének fölemeléséről szóló javaslatot. A pártban kifogásolták, hogy ez a párt megkerülésével történik s azért tegnap Kmetty a délutáni ülésen indítványt nyújtott be, hogy ma ne tartson a Ház ülést, hanem előbb a függetlenségi párt mai értekezletén foglalkozzanak a honvédtisztek ügyével. Az indítványt el is fogadták s így ma a Ház szünetelt.

A tegnapi ülésen pedig letárgyalták az egész igazságügyi tárca, sőt belekezdtek a honvédelmibe is, de ez azután mára félbeszakadt.

A tegnapi ülés.

Tegnap délután az igazságügyi tárca költségvetésének folytatóság tárgyalása során Pop Csicsó István és Nagy György ellene beszéltek, míg Issekutz Győző és Petrogally mellette érveltek.

Ezután Günther Antal igazságügy-miniszter szólalt föl s két óra hosszat tartó beszédben reflektált az elhangzott beszédekre s behatóan fejtegette az igazságügyi kérdéseket. Szólt a miniszter a perrendtartás, a polgári törvénykönyv, a telekkönyv reformjáról, az igazságügyi adminisztrációról, a bírakról, ügyvédekről. Szólt azután a sajtótörvényről, amelynél azt az elvet kívánja megvalósítani, hogy a bünt rögtön kövesse a büntetés. Miután az elhangzott kifogásokra megnyugtató felvilágosításokat adott, kérte a költségvetés elfogadását.

Most következtek a tárca részletei, a melyet egy óra alatt elintéztek.

Nyomban ezután a honvédelmi tárca költségvetése került sorra, amelyet Semsey László ismertetett s ajánlott elfogadásra.

Utána Manojlovics László beszélt a költségvetés ellen.

E közben híre ment a folyosón a honvédtisztek fizetésének az ügye, mire Kmetty Károly indítványt nyújtott be, hogy a képviselőház szombaton ne tartson ülést, hogy előbb a függetlenségi párt mai értekezletén foglalkozhasson a honvédtiszti fizetések ügyével.

Az indítványt a Ház elfogadta.

Beszélt még ezután Nagy György a költségvetés ellen, egyben a tisztifizetések dolgában interpellálta a miniszterelnököt.

A fuzió.

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint a fuzió ügye most egyelőre függőben maradt. A királynak ugyanis az volt a kívánsága, hogy a fuzióba vonják be a volt szabad-elvűpártiakat is, de ez ellen állítólag Apponyi erősen állást foglal s így a fuzió ügyét pihentetik.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi párt ma délután értekezletet tart, melyen a honvédtiszti fizetésfölemelés ügyével fognak foglalkozni.

A Vörösmarthty-szobor leleplezése.

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti táv.) A Vörösmarthty-szobrot holnap délelőtt leplezik le nagy ünnepséggel. A leleplezésen részt vesz az egész kormány, a képviselőház, főrendiház, tudományos és művészeti egyesületek s nagyszámu vidéki küldöttség, amelyek mindannyian megkoszorúzzák a szobrot.

A dánosi bűnpör.

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A rablógyilkos dánosi cigányok bűnpörében ma folytatták a védőbeszédet. Ma valószínűleg három-négy védőbeszédrel fognak végezni, úgy, hogy a jövő hét elejére ítélethozatára kerülhet a sor.

Határidő-üzel.

Budapest, május 23. (A nagybecskerek Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:
 Buza (májusra 1908.) . . . 22-80 — —
 Buza (októberre 1908.) . . . 20-38 — —
 Rozs (októberre 1908.) . . . 17-72 — —
 Zab (májusra 1908.) . . . 13-86 — —
 Tengeri (júliusra) . . . 13-30 — —
 Tengeri (májusra) . . . 13-22 — —

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Nyilttér.

rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk

Vérköpésben, szivhájban és aszthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből ki-
 derült, hogy ilyeneknek egyedül
Labi Erzsébet-gyógyviz
 ajánlatos fogyasztásra, amely ezek mellett nemcsak a **hugyszervok** betegségeiben legjobb víz, hanem a **legkötőbb borvíz** és enyhén sós íze miatt mindenki, még a **legkisebb gyermekek is szívesen veszik magukhoz** a gyomor és légeső hurutos megbetegedésénél.
 Megrendelhető a forrásbirtoságnál Szolyván (Bereg megye).
 473-10.4

Hársfalva gyógyfürdő.
 Klimatikus gyógyhely.
 (Vasúti állomás.) Posta és távirata.
 230 méter magasságban a tenger színe fölött.
 Fűrdőidény: Május 1. — Szeptember 30.
 Gyönyörű fekvés, ózondus levegő. — Hársfa- és fenyőerdők. — Kényelmes és olcsó ellátás. — Modern berendezés. — Hidegvíz-gyógyintézet — Sós és fenyő belégzőtermék. (Inhalatorium) — Savanyúvizes és vasas asványvízfürdők. — Orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők.
Gyógyvize kitűnő hatása:
 tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége-, hörg- és tüdőhurut, máj- és lépdagánatok, hólyaghurut, specifikus a görvélves csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vértbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál.
 Részletesebb felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg megye).
 493-10.2

Nagybecskereki Tiszai Árm. Társulat.
 534/1908. szám. 505-2
Árverési hirdetemény.
 Ezennel közhírré tétetik, hogy a Nagybecskereki Tiszai Árm. Társulat védőtöltésén termelt fű, valamint a védőtöltés egyes őrházainál raktározott és a társulati füzesekből a tél folyamán termelt **tüzifa-anyag**, nemkülönbén a védőtöltés mentén fekvő **öreg rözse-kazalok, fatörzsek és tuskók** f. évi május hó 27. és 28-án nyilvános árverésen kisebb részletekben el fog adatni.
 Az árverés **f. évi május hó 27-én reggel 8 órakor** Bakatónál kezdődik és az nap a tiszai vonalon az 5. régi őrházig (30 klmig) folytatódik; a következő napon pedig az árverés reggel 8 órakor ugyancsak a társulat 5. régi őrházánál kezdődik és a bégai védvonal 7. sz. őrházánál (46 klm.) befejeztetik.
 Nagybecskerek, 1908. évi május 23.
 Társ. igazgatóság.

Valódi brünni szövetek
 az 1908. évi tavaszi és nyári időnyra.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

 Egy szelvényi feleke szalonruhához 20. — K.-ért, szintig felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarut stb. stb. gyári áron küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár.
SIEGEL-IMHOF Brünn.
 Minták ingyen és bérmentve.
 Az előnyök, amelyek a magánvevő évez. ha szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.
 Szabott, legelősebbi árak. Újraírt választék.
 Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen triss árban.
 223-40.24

A legjobb, legjobb és mindenütt legkedveltebb védjegyesbicikliket — 96 K-tól kezdve — egész a határig teljesen vám- és hermentesen szállítjuk. (313-12-8)
 Sok évi jótállás. — Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. — Összes hazaaváló részek Berlinből szállítanak. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük legelősebbi osztályú gyártmányainkat alacsonyabb árban levő csekélyebb értékű árukkal össze nem hasonlítani.
 Multiplex-Fahrrad-Industrie, Berlin, 17. Gitschinerstr. 15.

Faaru-üzlet
 biztos kereset, kedvező feltételek mellett
eladó.
 Bővebbet
Galler Péternél
 fűszerkereskedés a fehér tyukhoz
 502-3.1 Nagybecskerek.

Fodrász-üzlet
 forgalmas vidéki városban betegség miatt, minden elfogadható árért,
azonnal eladó.
 Tudakozódni lehet a tulajdonosnál
Markovits Lyubomir fodrász
 Nagybecskereken.
 500-1.1

Egy használt
mótorkerékpár
 kocsival — és egy teljesen új
mótor
 kedvező feltételek mellett eladók.
Eckstein János
 bórkereskedő. 498-11
 1909. sz. 1908. 478-22

Temesvári vásár-birdetés.
 Az idel temesvári pünkösdi
országos vásár
 t. é. máj. 28-tól, bezárólag jun. hó 1-ig fog megtartatni.
 Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra május 28-ától, csütörtökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve.
 Temesvárott, 1908. évi április hó 22-én.
 A városi főkapitányságtól:
 BEÉ FERENC, főkapitány.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztószer.
 Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár. 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használják. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkütsékek, csusz, köszvényűl stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 42) Via Fandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A 42) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszerárak főterakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek. 501-91

Az écskai uradalom elad
13 darab
 12 hetes yorkschieri
kan malacot.
 Központi Intézőség.
 487-3.3

Császári jubileum ünnepi körmenet
 Bécs, 1908. június 12.
TRIBÜNJEK
 25 koronától 60 koronáig még kaphatók a
 főelárusítóhelyen **Schenker és társa, Bécs,**
 I. Schottenring 3. és 18/a,
 valamint Schenker és társa cég összes fiókjaiban és képviselőinél.
 Rendelmenyek az összeg (valamint 80 fillér postadíj) előleges beküldése mellett pontosan eszközöltetnek.
 504-5.1

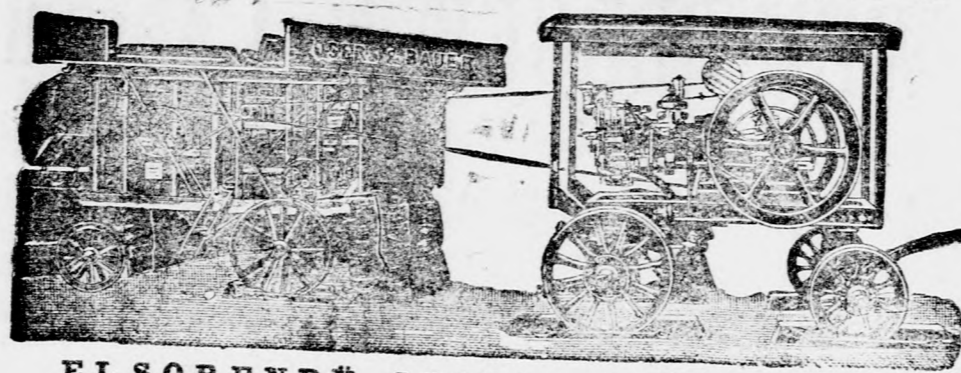
OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18. • • • • WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83.

**Benzinlokomobilok,
benzinmotorok,
szívógázmotorok.**

A jelenkor legelősebb üzemereje. Üzemköltség óra-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Arjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ELSORENDÜ SZOLID GYÁRTMÁNY

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket:

Schloss János és Társai Szászvesszős	8 HP. cséplő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Pávtó	75 HP. szívógáztelep
Magosi János és Fiai Monor (tanyák)	6 HP. " "	Stenger Vilmos	Nagytopo övező 50 HP. " "
Papp János Iharosbény	8 HP. " "	Rossmann Samu	Mocs (Kolozsm.) 40 HP. " "
Nagy J. Pál, Boglár	6 HP. " "	Herczeg József	Magyarbányegyes 30 HP. " "
Iffy Pál Irván, Óda (Boglár mellett)	4 HP. " "		és még számos nagy uradalomba. 83-51-18

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinlokomobiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan üzemért!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

:: 13-14 éves fiú is kezelheti! ::

Arjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 darab elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról (175-26.12)

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

2857. szám 1908.

492-32

Pályázati hirdetmény.

A magyarszentmihályi körjegyzőségnek jogérvényes szétválasztása folytán nagyközséggé átalakult Magyarszentmihály községében ujonnan rendszeresített **községi jegyzői állásra** a pályázatot ezennel hirdetem és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában, illetve az 1883. évi I. t. c. 6 §-ban körülírt képesítéseket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **folyó évi június hó 20-áig** hozzám beadják.

Javasalmazás:

1. Évi fizetés állami kiegészítéssel 1600 korona.
2. Szabad lakás és melléképületek, fakamra és istálló szabad használata.

Nagybecskerek, 1908. évi május hó 18-án.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Tüdőbetegek, gyomor, bél, vesebajok, köszvényesek megmentője, a legegészségesebb üdítő asztali ital

MÁLVÁSI
Siculia
ARTÉZI GYÓGYVÍZ
KAPHATÓ MINDENÜTT

FŐ-**BRÁZAY KÁLMÁN** CEZONÉL
RAKTÁR: BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 37/39
Orvosfanárok véleményei, használati utasítás minden üveghez van mellékelve

32 26.21

LIPIK Szlavóniában.

Vasut-, posta- és táviráda-állomás

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY.

Egyetlen jótartalmú alkalikus hévíz (64° C.) Európában. Páratlan gyógyhatása a tépcsatorna és a vizeleti utak összes hurutos megbetegedései, hugasavas ártétel, köszvény, csusz és ischias, görvély, angolkór és az összes vérbetegségek ellen.

Ivókúra. Hévízes fürdők. Vizgyógyintézet. Inhalatorium.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik.

Kivánatra prospektussal és bővebb értesítéssel szolgál

393-33 a fürdőigazgatóság.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ
FOGALMI PAPIR
KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

31 | 49.21

Ház eladás.

A Torontálvármegyei Központi Hitel-szövetkezet

tulajdonát képező, a Gimnázium-utcában fekvő ugynevezett **Maugsch-féle ház** kedvező feltételek mellett eladó.

Venni szándékozók a nevezett szövetkezetnél nyerhetnek értesítést.

286-17.15

Folyékony Somatose

jó szolgálatokat tesz

gyenge gyermekek és felnőttek táplálkozásánál

Kapható a gyógyszerárakban és droguüzletekben.

Gyógyszerész gyakornoknak

felvétetik 6 gimnáziumi osztályt végzett fiatalember. Az illetőnek a német nyelven kívül a román vagy szerb nyelvet is értenie kell.

A feltételeket tudatja

Küchler Béla gyógyszerész Versecen. (Temes megye).

454-5.3

HIRDETÉSEK

FELVÉTERNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALBAN.

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ

vasuti állomás, posta, táviráda és telefon.

Közvetlen gyorsvonati kocsil Budapest nyugati pályaudvarról. Idény május 15-szept. 15.

Specialis gyógyfürdő szívbetegnek részére, női bajknál, hólyag és vesebajknál, kö- és fővénnybetegségeknek, a légutak-, az emésztő- és kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál. Sápokor, vérszegénység, görvély- és angolkór, általános gyengeség és a női ivarszervek idült bajainál. Radioaktív szénzavas sók és szénzavas vasas források. Prospectust kívánatra küld a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

≡ SZÉNNAV-MÜVEK ≡

kartelen kívül szállítanak, azonnal, bármily mennyiségű természetes vagyileg legtisztább folyékony szénzavat a világhírű buziásfürdői szénzavforrásokból.

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé kiadós szénzavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Sürgönyoim: **MUSCHONG, BUZIÁSFÜRDŐ.** Interurban telefon 18. sz.

(463 - 153-95)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgorcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vesebántalom, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek óvintézkedése óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyegettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a „Moll“ feliratu ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közhívná, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

10-22.21

Főszéktüldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásal és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskereken kapható Kellner József és Benkovich Mihály győgszer-táraiban.

ELSŐRENDÜ CIPŐK NAGY RAKTÁRA

WEINBERGER K.

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Ha szép és jó cipőt akar,
akkor csakis az egyedül nálam kapható
debreceni cipőket vegyen,

mely minden más gyártmányt felülmul.

Ugyiszintén

amerikai cipő-különlegességek raktára.

363-50.18

A ki szép akar lenni,
használja egyedül a Hajós féle
aradi ibolya-crémet,

mert a világ minden részéből jövő
hálairatok legjobban bizonyítják, hogy
ennél jobb szőpítőszer nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget
és mindennemű arctisztatlanságot
— varázsszerű gyorsan eltüntet. —

Egy tegely ára 1 korona.

Vigyázat! Csakis Hajós-féle aradi készítményeket
tessék kérni és vásárolni.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában, ARAD.

Főraktár: Nagybecskereken,

MELKUHN DEZSŐ drogeriájában.

Továbbá minden gyógyszer-tárban, illatszer-üzlet és drogeriában.

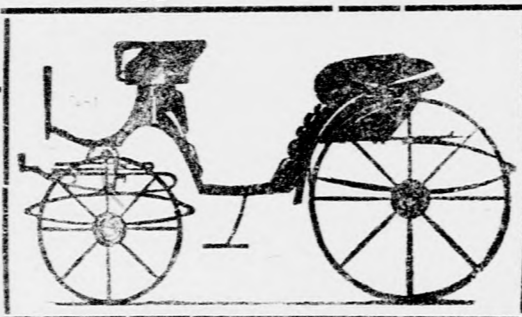
324-20.18)

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s
más egyebet) készítik a legújabb mód szerint, valamint javítok
olcsón és gyorsan, szintugy jutányosan cserélek be ócskát újak fejében.

E szakmába vágó kovács-, bognár- és nyerges-munkát szintén elvállalok.

Amend Ferenc kocsigyártó Nagybecskerek, Aradáci-ut, a régi kórházzal szemben.

Versenyképesség!

Versenyképesség!

18-24.21

Meiszner Ede kocsikovács, ókl. patkókovács Nagybecskerek, a régi kórház átellenében.

Elvállalok mindenféle hintó, halottaskocsi stb. ujdonságok
készítését, valamint javítását is a legelőnyösebb árak mellett.

Miután eddig nagyobb kocsigyárakban működtem, azon helyzetben
vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhettek s kérem a
nagyérdemű közönség támogatását.

WEITERSCHAN JAKAB.

Főüzlet Hunyadi-utca,
fiók-üzlet Német- és Aradáci-utca sarkán

Ajánl gazdagon felszerelt anyag- és fűszerárú
oltkeín kívül

a tavaszi vetéshez friss magféléket, egymint:
lucerna, angol fokfü, valódi oberdorfi répa-
magot, mindenféle főzelék- és virágmagot
a legjobb kelési minőségben.

Raffia, kékkő a legjobb minőségben.

Föld- és faadfesték, lakk, bronz, olaj és
olajlakk-festék, emallak, bruneln.

Kőműves- és festőesetek.

Állandó raktár cement, portland, mész, ház-
tetőlemez, kátrány, karbolneum, kocsal-
kenőcs és gépolajban.

Saját termései

bor és törköly-pálinka.

Ásványvizek nagy raktára.

Friss töltés!

143-52.17

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az
összes rovarokat gyorsan
és alaposan kipusztítja;
üvegben —30, —60, 1.—
és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Polcskák ellen üvegek-
ben —40, —80, 1.20, 2.60 és
5.— koronáért kapható minden
jobb drogeriában, fűszer- és fest-
ték-kereskedésben, ahol Tirgram-
Plakátok ki vannak függesztve.
Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre.

Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

19-15.10

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított házi szer, mely már
sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyított közhívná, oszúrnál és meghűlé-
seknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés: Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“
védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellá-
tott dobozba van osomagolva. Ára üvegekben
K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden
gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

54-26.21

A világ legjobb

cigaretta papirjai

mégis csak a

„Les Dernières Cartouches“

extra et vergé

„Mizpah“ vergé

„Ramses“ vergé

„Le Zouave“ vergé

a világhírű cigarettapapirgyár

Braunstein Frères, Paris.

Saját papirgyára CASSICOURTBAN Mantos mellett (Franciaország).

Alapítva 1878.

17-21.21

Szerkesztő
Nagybecskereken
Zsolya-
hová a lap s
minden köz
Kiadó
Pleitz Fer.
Nagybecskere
hová a hird
sek és a la
natkozó felsz
Telef

Nagybe

A m

A toron
delelőtt Bo
vármegyéha
gyűlést tart
fontos ügy e

Dr. P

Béla szöv.

dor vm. szöv.

czér Lipót sz

Mihály szöv.

Gyöző (Nagy

nok (Tomasev

(Tomasevác).

ügyelő (Toma

(Törökbecse),

cernya), Sch

lós), Jellach

Paltzmann Ad

Károly török

Adolf szöv. a

jár. tüzelügy

felügyelője, T

miklós), Mage

Hollinger Péte

János (szkp.

(Keviszöllös),

(Grabác), Hae

Botka

üdvözölven a

s fölkéri Stros

sorozatán levő

Strosz

költségvetésr

szövetség alap

a szövetségne

van, a melyeke

azokat más az

indítványt ter

potköltségvetés

Jelenti, h

szerek beszerz

be, hogy hány

nek az árjegyz

kedvezményt ad

A közgyű

határozza, hogy

községeket, hog

kérjék ki a sz

járásra hívja fö

tüzoltó-testület

Előadja ez

kéntes tüzoltó-te

ugyanis nem a

szereket és tá

ottani tüzoltókt

meddő. A tö

községi képvisel

zatát s új hatá

megye határozat

is. Javasolja, ho

mint a járási

határozathozatal

fontosságára figy

A magyar

költségek megtér

A közgyűlés

get és 10 korona

A kiszomb

megalakulásáról.

A közgyűlés

másul veszi.

A módosi t

gában ugy határo

Jellasics tüzfelügy

Jelenti a t

kioktatására Nagy

folyam igen szép

gyűlés irvendetes

Alapított 187